

скарги працівників та направляє їх. Він намагається вирішити їх як не можна краще. Менеджер персоналу виступає посередником - він є сполучною ланкою між керівництвом та працівниками. Він виступає в ролі речника - оскільки він безпосередньо контактує з працівниками, він повинен виступати представником організації в комітетах, призначених урядом. Він представляє компанію в навчальних програмах[3].

Отже, управління персоналом є одним з найважливіших аспектів теорії і практики управління. Управління людьми поза сумнівом має важливе значення для всіх організацій. Без людей немає організацій. Без хороших управлінців жодна організація не зможе досягти своїх цілей і вижити. А внутрішньофірмовий менеджмент це сукупність принципів, методів та засобів управління ресурсами фірми з метою досягнення максимальної ефективності і прибутковості.

Список використаної літератури:

1. Personnel Management URL: <https://www.managementstudyguide.com/personnel-management.htm>
2. Базарів Т.Ю., Малиновський П.В. Управління персоналом в умовах кризи: Вид-во Либідь, 2006. 241 с.
3. Кравченко А.И. История менеджмента: Вид-во Трикста, 2005. 560 с.

Науковий керівник: к.е.н. Кравченко О.О.

Неїжкаша І.Т.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ

Різні джерела трактують відмінні між собою визначення теорії прийняття рішень. У вузькому розумінні, прийняття рішення являє собою вибір найкращого варіанту з багатьох альтернатив, а, у широкому розумінні він прирівнюється до усього процесу управління. Ми надаємо перевагу другому визначенню, адже ухвалені рішення впливають не лише на окремий підрозділ, а на всю організацію в цілому.

В наш час приймати ефективні рішення в ринкових умовах стає все важче. Особа, яка займається управлінським процесом, має бути кваліфікованою в багатьох галузях науки, аби рішення несло найменший негативний наслідок для організації. Вона повинна володіти технікою і технологією прийняття рішень, знати психологію поведінки людини, логіку, економіку та соціологію. А найголовнішою якістю є орієнтація в інтелектуальних системах підтримки прийняття рішень.

Будь-яке рішення є ризиковим, особливо, коли воно ухвалене за швидкої зміни обставин, або за браку часу. Одним із важливих процесів управління ризиками є покращення або розроблення контролю. Часто рішення приймаються імпульсивно або під впливом емоцій. У першому і другому варіантах, у реальному житті, «емоційна компонента» – почуття, яке присутнє при розв'язанні кожної виробничої ситуації.

Менеджер працює успішно в середовищі, яке дає змогу приймати рішення, не виключаючи при цьому право на помилки. Оскільки ризик – це обов'язкова частина ринкової економіки, постільки не дивним є і терпляче ставлення до невдач. Вплив зовнішнього середовища як фактора, який спричиняє ризик конкретними причинами, проявляється в зміні умов для прояснення у важливих питаннях: поява серйозного конкурента на ринку, різкі зміни в погоді, стихійні лиха, зміна в державному регулюванні, курсах валют. Вони зменшують альтернативність в управлінській діяльності. На прийняття рішень впливає безліч різних факторів. Найважливішими з них є ступінь ризику, інформація, час та особистісні якості керівника. Важливими якостями управлінця на прийняття ризикових рішень являються: сміливість, знання, воля, досвід, професіоналізм, прагнення до інновацій, лідерства, престижу, позитивного іміджу. Слід враховувати, що ризик означає прийняття управлінцем на себе відповідальності за наслідки прийнятого рішення – матеріальної, соціальної, моральної,

правової. Таким чином готовність до ризику має кореспондувати з почуттям відповідальності за соціально-економічні та інші цінності, які знаходяться в розпорядженні керівника.

Для визначення управлінських рішень в умовах ризику застосовують такі принципи:

- ризик неприпустимий, якщо він перевищує розмір власного капіталу;
- варіанти усіх можливих наслідків ризику є гарантією успішності прийнятого рішення;
- не розумно ризикувати великим заради малого;
- відсутність сумнівів є обставиною ухвалення позитивного рішення, коли вагання є, то варто прийняти негативне рішення.

Координація і комунікація, є одними з найважливіших внутрішньоорганізаційних процесів, а значущість цього процесу полягає в тому, що він безпосередньо направлений на досягнення мети організації або органу керівництва.

Рішення керівництва налаштовані на роз'яснення конкретної проблеми, тому змістом управлінської діяльності стає пошук таких форм, методів та інструментів прийняття рішень, які б сприяли досягненню оптимального результату в конкретних ситуаціях і умовах.

Важливе місце у системі управління ризиком посідає правильний вибір заходів попередження і мінімізації ризику, які визначають її ефективність. У всесвітній практиці створено багато оригінальних шляхів та способів зниження ризику. Вплив на ступінь господарських ризиків - важливий етап управління, але базовий аналіз економіки показав відсутність єдиного підходу до з'ясування даної проблеми.

Беручи до уваги наведені вище підходи, робимо висновок, що основними дієвими напрямками регулювання міри ризику являються: уникнення, вирівнювання, зменшення та передача загрози. Ці способи можуть використовуватись водночас. Поєднуючи різні компоненти, рішення керівництва виступають способом безперервного впливу керуючої підсистеми на керовану (суб'єкта на об'єкт управління), що веде до отримання поставлених цілей. Це постійна об'єднувальна ланка між двома підсистемами, без якої суб'єкт господарювання, як система, функціонувати не може. Ця обставина надає визначальне місце управлінському рішенню в процесі управління.

Список використаної літератури

1. Кузиляк В., Яковчук Р., Саміло А., Повстин О., Шишко В. Підходи к разработке и принятию управленческих решений в условиях неопределенности и риска: стаття / В. Кузиляк, Р. Яковчук, А. Саміло, О. Повстин, В. Шишко. – Львів, 2016. – 2021 с.
2. Мостенська Т.Л., Скопенко Н.С. Ризик-менеджмент як інструмент управління господарським ризиком підприємства: стаття / Т.Л. Мостенська., Н.С. Скопенко. – Київ, 2010. - 77 с.
3. Славіна Н.А., Лаврук О.С. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності ситуацій: стаття / Н. А. Славіна, О. С. Лаврук. Кам'янець-Подільський, 2014. – 216 с.
4. Шегда А.В. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику: стаття / А.В. Шегда. – Київ, 2011. – 7 с.
5. Яцишин С.Р. Прийняття рішень в умовах невизначеності та економічного ризику: принципи і підходи: Стаття / С.Р. Яцишин. – Тернопіль, 2020. – 67 с.

Науковий керівник: к.е.н. Кравченко О. О.

Неїжкаша А.Т.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЗА УМОВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Зважаючи на сучасні ринкові умови, процес прийняття ефективних рішень стає все складнішим для суб'єктів господарювання. Він починається тоді, коли виникає певна проблема, а закінчується - вибором рішення з усуненням початкових труднощів. У багатьох випадках рішення доводиться приймати за умов невизначеності. Стан невизначеності окреслюється тим, що вибір однієї з альтернатив може спричинити до будь-який результат з багатьох різноманітних випадків, але ймовірність їх здійснення маловідомі або зовсім не мають сенсу. Найчастіше в економіці зустрічається чиста невизначеність, адже стратегічні рішення, приймаються кожною фірмою в унікальних умовах. Основними причинами, які